

A MAGYAR-SZLOVÁK KISEBBSÉGI VEGYES BIZOTTSÁG XI. ÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE

A Magyar-Szlovák Kisebbségi Vegyes Bizottság Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár és Miroslav Mojžita nagykövet vezetésével 2012. november 7-én Budapesten tartotta meg XI. ülését. Az ülésen résztvevők névsorát a jegyzőkönyv melléklete tartalmazza.

I.

A Felek megállapították, hogy

a Szlovák Köztársaság Kormánya a 2011 június 29-i 424/2011. számú határozatával elfogadta a Vegyes Bizottság X. ülésén készült jegyzőkönyvet és kijelölte a jegyzőkönyvek ajánlásaiért felelős minisztereket,

a Magyar Köztársaság Kormánya az 1319/2011. (IX. 20.) számú rendeletében jóváhagyta a Vegyes Bizottság X. ülésének jegyzőkönyvében foglalt ajánlásokat és meghatározta a végrehajtás rendjét.

II.

A Felek megállapították, hogy a Kisebbségi Vegyes Bizottság évenkénti rendszeres ülései és az esetleges aktuális témákat tárgyaló további szakmai ülések, melyek érintik a kisebbségek életét, nagyon fontos és elmaradhatatlan részei a jószomszédi viszonyról és a baráti együttműködésről szóló alapszerződés, valamint a nemzeti kisebbségek művelődés és kultúra területén történő kölcsönös támogatásáról szóló kormányközi megállapodás megvalósításának.

A Felek egyetértettek abban, hogy a kétoldalú szlovák-magyar kapcsolatok légkörének mindenfajta javítása nagyon pozitív hatást gyakorol a Magyarországon élő szlovák és a Szlovák Köztársaságban élő magyar kisebbség életére.

Kiemelt jelentőségűnek és az együttműködés szempontjából nélkülözhetetlennek tekintik a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar kisebbség képviselőinek a Vegyes Bizottság ülésein való részvételét és aktív tevékenységét.

A Felek üdvözlik, hogy a két ország állampolgárságot érintő jogi szabályozása kapcsán felmerült nyitott kérdések megvizsgálása érdekében a külügyminiszterek mindkét fél részéről jogi szakértőket bíztak meg az állampolgárság nemzetközi jogi aspektusairól történő egyeztetésre.

A Szlovák Fél megállapítja, hogy az államnyelvtörvény két módosítása és a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatáról szóló törvény módosítása egyértelműen pozitív lépést jelent az államnyelv védelme és a nemzeti kisebbségek nyelvhasználati jogainak védelme közötti egyensúly megteremtése érdekében.

A szlovák államnyelvtörvény kapcsán a Magyar Fél továbbra is fenntartja azt a véleményét, hogy a nemzetközi szervezetek ajánlásaival összhangban szükséges további lépéseket tenni

annak érdekében, hogy az államnyelv védelme és a nemzeti kisebbségek nyelvhasználati jogai védelme között egyensúly jöjjön létre.

A Felek megállapodtak abban, hogy mindent megtesznek annak érdekében, hogy a révkomáromi Selye János Egyetem továbbra is megőrizze egyetemi szintű besorolását.

A Szlovák Fél tudomásul veszi a magyarországi új, Az országgyűlési választásról szóló törvényt, és azt várja, ha szlovák nemzetiségi képviselőt nem választanak meg, a szlovák nemzetiségi országgyűlési szószóoló minél szélesebb jogosítványokkal rendelkezzen.

III.

A Vegyes Bizottság összhangban a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között 2003. december 12-én megkötött, a nemzeti kisebbségek művelődés és kultúra területén történő kölcsönös támogatásáról szóló Megállapodás 6. cikkelyével, megtárgyalta ezen megállapodás teljesítését. A Vegyes Bizottság megállapítja, hogy a szerződő felek között az említett ügyvel kapcsolatosan véleménykülönbség áll fenn. A kérdés megtárgyalása érdekében a Vegyes Bizottság szakértői egyeztetést tart.

IV.

A Felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a Vegyes Bizottság előző ülésein elfogadott ajánlások teljesítésének állásáról. Megállapították, hogy az ajánlások megvalósulnak, mindamelllett, hogy azok nagy része nem egyszeri feladatként fogalmazódik meg, hanem rendszeres és folyamatos teljesítést feltételez.

A Felek az alábbi ajánlások időszerűségében és érvényességében állapodtak meg:

Mindkét fél részére

A IV. ülés 5. sz. ajánlása:

Felek fontosnak tartják, hogy továbbra is folytatódjon a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar regionális, kulturális központok hálózata kiépítése és működésük pénzügyi támogatása.

A IV. ülés 6. sz. ajánlása:

Közös erőfeszítéssel segítsék elő a Magyarországon élő szlovák, illetve a Szlovák Köztársaságban élő magyar nemzeti kisebbség vallási szertartásainak anyanyelvű gyakorlását, beleértve a lelkészek képzését és felkészítését is.

A IV. ülés 7. sz. ajánlása módosított formában:

A felek támogatják a borsi Zeleméri–Rákóczi várkastély közös hasznosítása érdekében az épületegyüttes helyreállításának folytatását, és segítik a munkálatok finanszírozásához

szükséges támogatási lehetőségek keresését, illetve az Európai Unió források elérhetővé tételét a határon átnyúló programok keretében.

A IV. ülés 8. sz. ajánlása:

A Felek a békéscsabai Szlovák Kultúra Háza bővítésére vonatkozó tervvel összefüggésben vizsgálják meg a finanszírozási lehetőségeket, különös tekintettel az Európai Unió forrásokra.

A IV. ülés 11. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek továbbra is szorgalmazni fogják a könyvtári állomány fejlesztését Magyarországon szlovák nyelvű könyvállománnyal, a Szlovák Köztársaságban pedig magyar nyelvű könyvállománnyal. A Felek megvizsgálják azon könyvtárak támogatásának lehetőségét, amelyek könyvtári információs szolgáltatásokat nyújtanak a magyar nemzetiségű szlovák és a szlovák nemzetiségű magyar állampolgárok részére.

Az V. ülés 2. sz. ajánlása:

A Felek továbbra is támogatják a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar kisebbség nyelvi és kulturális identitása fejlődésének biztosításáért tevékenykedő civil szervezetek tevékenységét.

Az V. ülés 6. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság támogatja a hadisírok gondozásáról szóló, előkészítés alatt álló magyar-szlovák megállapodás megkötését.

A VII. ülés 1. sz. ajánlása:

A Felek a Magyarország–Szlovákia Európai Területi Együttműködés következő, 2014-2020 időszakában támogatják a kulturális turizmus fejlődését, az épített örökségre épülő fejlesztéseket, valamint közös kulturális rendezvények megvalósítását, külön figyelmet fordítva a magyarországi és szlovákiai Madách- és Mikszáth- emlékhelyekre. Emellett a Felek együttesen vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy támogassák egy Madách kiállítás létrehozását Alsósztrégován.

A VII. ülés 4. sz. ajánlása módosított formában:

Felek lépéseket tesznek egy szlovákiai magyar művelődési intézet létrehozására, amelyet a két ország közösen tart fenn. Javasolják, hogy épüljön rá a kialakítandó intézet a Csemadok Művelődési Intézetének (Dunaszerdahely) infrastruktúrájára.

A IX. ülés 2. sz. ajánlása:

A Felek (A szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, Párizsban, 2003. október 17-én elfogadott UNESCO Egyezmény részes államaként) javasolják a Kulturális, Média és Sajtó Bizottságnak, hogy szorgalmazza a két ország szóban forgó egyezmény végrehajtásáért felelős állami szervei közötti együttműködést, különös tekintettel a Magyarország területén fellelhető szlovák és a Szlovákia területén fellelhető magyar szellemi kulturális örökség felkutatására és megőrzésére.

Új ajánlások mindkét Fél részére

1. A Felek támogatják egy magyar-szlovák történettudományi szakmai folyóirat alapítását és kiadását.
2. A Felek biztosítják a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozó hatályos törvények végrehajtását és elhárítják a törvények gyakorlati alkalmazása előtt álló akadályokat.
3. A Felek vizsgálják meg, hogy a hivatali érintkezésben milyen többletköltségekkel jár a kisebbségi nyelvhasználat, különösen a helyi önkormányzatok számára, és keresik ezek forrását költségvetésükben.
4. A Felek biztosítják a szükséges szakmai, módszertani és pénzügyi feltételeket a kisebbségi nyelvek hivatali használatára, valamint a szükséges szakterminológia kialakítására.

A Szlovák Fél részére:

A III. ülés 2. sz. ajánlása módosított formában:

Az állam és az egyházak kapcsolatai rendezésének keretében a szlovák kormány folytasson további tárgyalásokat a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházzal.

A III. ülés 24. sz. ajánlása:

Támogassa a magyarországi szlovák közművelődési szakemberek folyamatos továbbképzését a Szlovák Köztársaságban, illetve szlovák közművelődési szakemberek küldését a magyarországi szlovák regionális központok részére, elsőként a békéscsabai Szlovák Kultúra Házába és a Szlovák Ház szükségleteihez Pilisszentkeresztii községbe.

A IV. ülés 13. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél megvizsgálja a Magyarországon tanító szlovák pedagógusok pályázat útján történő kiválasztásánál a fogadó fél oktatási intézményeivel való együttműködés újabb formáit.

A IV. ülés 14. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél törvényt készít elő a nemzeti kisebbségek kultúrája védelméről, támogatásáról, megtartásáról és fejlesztéséről.

A IV. ülés 17. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél a korábbi évek gyakorlatának megfelelően megvizsgálja a magyarországi szlovák középiskolák végzős tanulóinak részvételi lehetőségét az egyszemeszteres, térítésmentes, egyetemi, nyelvi és szakmai felvételi előkészítő tanfolyamokon a Szlovák Köztársaságban.

Az V. ülés 5. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítja a pénzügyi és szakmai feltételeket Szlovákiában a magyar óvodák, iskolák, kollégiumok megőrzése, valamint hatékonyabb működése érdekében, kiemelten az alacsony tanulólétszámú kisiskolákra. Arra törekszik, hogy az állami támogatás

mértéke lehetőleg ne csökkenjen.

Az V. ülés 7. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél törekedni fog biztosítani a közszolgálati Szlovák Televízió műsorának — vagy saját gyártású műsorszámokból erre a célra összeállított speciális napi adásának — műholdas terjesztését és szabad hozzáférését határon túli, közöttük a magyarországi szlovákok számára.

Az V. ülés 8. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél pénzügyileg támogassa az Országos Szlovák Önkormányzat kulturális, tudományos és közoktatási intézményeinek együttműködését a megfelelő szlovák állami intézményekkel (Szlovák Tudományos Akadémia, Szlovák Nemzeti Múzeum, Állami Levéltár, Szlovák Filmintézet, Nemzeti Közművelődési Központ, KM Színházi Intézete, OM Módszertani Intézete stb.).

Az V. ülés 9. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítja a megfelelő anyagi feltételeket a Révkomáromi Selye János Egyetem működéséhez és fejlesztéséhez.

Az V. ülés 10. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítja a szlovákiai magyar nyelvű közoktatás szakmai, módszertani és pedagógiai munkáját segítő, közoktatási kutatásokat végző szakmai szervezet, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége tevékenységéhez a szükséges támogatást.

Az V. ülés 11. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél segítse elő, hogy a megyei önkormányzatok hatáskörébe utalt magyar kulturális intézmények megfelelő anyagi feltételekkel rendelkezzenek a teljes és hatékony működésük biztosításához. A révkomáromi Jókai Színház és a kassai Thália Színház esetében támogassa fokozottan székhelyük megyehatárán kívüli tájolási tevékenységüket.

A VII. ülés 6. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítja a Pátria Rádió, valamint a Szlovák Rádió és Televízió televíziós kisebbségi adásainak pénzügyi és műszaki feltételeit.

A VIII. ülés 1. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél működési támogatást biztosít a Szlovákiai Magyar Írók Társasága számára.

A VIII. ülés 3. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél megvizsgálja az egyszeri támogatás a CSEMADOK pozsonyi, kassai, szenci és stószói ingatlanának felújítására.

IX. ülés 1. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy a Magyar Fél gyakorlatához hasonlóan ismerje el és számítsa be a Magyarországon, anyanyelven teljesíthető továbbképzéseket a hazai pedagógus továbbképzési kötelezettség teljesítésébe.

A X. ülés 1. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél megvizsgálja annak a lehetőségét, hogy az Ifjú Szívek Táncszínház épülete rekonstrukciójára egyszeri támogatást nyújtson.

A X. ülés 2. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél igyekszik biztosítani a magyar nyelvű tankönyvek és taneszközök esetében a választhatóságot: egy tantárgyhoz több, alternatív tankönyv és taneszköz álljon rendelkezésre. Igyekszik biztosítani, hogy fordítás helyett legyen lehetőség szlovákiai magyar szakemberek által írott tankönyvekből és taneszközökből tanítani. A Szlovák Fél igyekszik biztosítani, hogy a magyar tannyelvű iskoláknak lehetőségük nyíljon a tartalmi átépítésnek megfelelő tankönyvek és taneszközök használatára.

A X. ülés 3. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél garantálja a Módszertani Pedagógiai Központ Komáromban működő kirendeltségének további működését, és mérlegeli hatásköre valamint személyi állománya bővítésének lehetőségét.

A X. ülés 4. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél garantálja a nemzeti kisebbségi tanítási nyelvű iskolákban a pedagógiai dokumentumok kétnyelvű vezetésének, valamint egyes kiemelt további dokumentumok kisebbségi nyelvű vezetésének lehetőségét. A vonatkozó törvényi előírásnak megfelelően határozza meg azon dokumentumok körét, amelyeket elegendő kisebbségi nyelven vezetni.

Új ajánlások a Szlovák Fél részére

5. A Szlovák Fél keresi az optimális személyi feltételek biztosításának lehetőségét, a Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériumának a magyar nemzeti kisebbséghez tartozó nevelésével és oktatásával foglalkozó szervezeti egységeiben és az általa közvetlenül felügyelt szervezetekben.
6. A szlovák fél megvizsgálja annak a lehetőségét, hogy biztosítsa a magyar nemzeti közösség legnagyobb hagyományokkal bíró kulturális szervezete, a Csemadok működéséhez a szükséges anyagi feltételeket.
7. A Szlovák Fél dolgozik azon, hogy a Velencei Bizottság ajánlásai értelmében megtalálja a kompenzáció módját a kisebbségi nyelveken történő televíziós adások szlovák nyelvű változatainak biztosításával kapcsolatban.

A Magyar Fél részére:

A IV. ülés 19. sz. ajánlása:

A Magyar Fél továbbra is biztosítja a pénzügyi és szakmai feltételeket Magyarországon a szlovák óvodák, iskolák, kollégiumok megőrzése, valamint hatékonyabb működése érdekében, kiemelten az alacsony tanulólétszámú kisiskolákra. Arra törekszik, hogy az állami támogatás mértéke lehetőleg ne csökkenjen.

A IV. ülés 21. sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél törekszik arra, hogy a békéscsabai szlovák iskolakomplexum felújítása 2013-2014-ben befejeződjék, valamint gondoskodik a tótkomlói, a lucfalvai és a sátoraljaújhelyi iskolák felújításához szükséges feltételek megteremtéséről és ezek pénzügyi fedezetéről.

A IV. ülés 26. sz. ajánlása módosított formában:

A Fővárosi Szlovák Önkormányzat javaslata alapján vizsgálja meg megvalósíthatósági

tanulmány elkészítésének lehetőségét egy megfelelő budapesti épületben létrehozandó kisebbségi kulturális központ kialakításának érdekében.

Az V. ülés 12. sz. ajánlása:

A Magyar Fél biztosítja a szlovák nyelven való oktatás, valamint a szlovák nyelvoktatás tartalmi kereteinek kibővítését és javítását beleértve az általános műveltségi tantárgyakat is.

Az V. ülés 14. sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél az MTVA-nál (Magyar Tartalomszolgáltató és Vagyongkezelő Alap) szorgalmazza a szlovák nyelvű nemzetiségi adás kedvezőbb időpontban történő sugárzását és ismétlését a magyar közszolgálati televízióban, valamint a szlovák nyelvű nemzetiségi műsorok készítéséhez és sugárzásához szükséges feltételek megteremtését a magyar közszolgálati rádióban, beleértve a két szerkesztőségben dolgozó munkatársak jelenlegi létszámának megtartását.

A VII. ülés 7. sz. ajánlása:

A Magyar Fél a költségvetési törvényben meghatározott eszközeivel a továbbiakban is biztosítja az Országos Szlovák Önkormányzat fenntartásába átvett közoktatási intézmények (Békéscsaba, Sátoraljaújhely, Szarvas, esetleg további intézmények) működési költségeit. A Vegyes Bizottság felhívja az érintett magyar szervek figyelmét, hogy a szabályozás kialakítása során legyenek figyelemmel a felsorolt intézmények finanszírozásának igényeire.

A IX. ülés 4. sz. ajánlása:

A Magyar Fél ismételten felkéri a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézetét, hogy mérje fel a magyarországi szlovákság felújításra, restaurálásra szoruló kulturális és történelmi emlékhelyeit, építészeti emlékeit és múzeumi gyűjteményeit. A felmérés költségeit a Magyar Fél biztosítja.

A IX. ülés 5. sz. ajánlása:

A Magyar Fél megvizsgálja az Országos Szlovák Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézményekkel való társulás lehetőségét további szlovák nyelvet oktató kislétszámú iskolák számára is, oly módon, hogy az oktatásért felelős miniszterrel kötött közoktatási megállapodás jogi és anyagi támogatási feltételrendszere ezekre a társulásokra is kiterjedhessen.

A X. ülés 5. sz. ajánlása:

A Magyar Fél pénzügyi támogatást biztosít a Ludové Noviny internetes változata (www.luno.hu) számára.

A X. ülés 7. sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél megvizsgálja annak a lehetőségét, hogy az Országos Szlovák Önkormányzat helyi beiskolázású, nemzetiségi oktatási intézménynek is átvehesse a fenntartói jogát a szakminiszterrel kötendő megállapodás alapján.

Új ajánlások a Magyar Fél részére

8. Tekintettel a magyar köznevelési rendszer működtetésének és fenntartásának alapvető reformjára, a Magyar Fél biztosítsa, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központban és hálózatában nemzetiségi köznevelésért felelős szakembert is alkalmazzanak.

9. A Magyar Fél tegyen lépéseket a felsőoktatási felvételi rendszer ún. kis szakokat, köztük a szlovák szakot is hátrányosan érintő gyakorlatának megszüntetésére.

10. A Magyar Fél biztosítson anyagi forrást az Országos Szlovák Önkormányzat intézménye, a Szlovák Közművelődési Központ részére ahhoz, hogy regionális központjai területén országszerte hatékonyan támogathassa a vallási szertartások szlovák anyanyelvű gyakorlásának rendszeres lehetőségét.

Készült Budapesten, 2012. november 7-én, magyar és szlovák nyelven, 2-2 eredeti példányban. Mindkét változat egyaránt hiteles.

Répás Zsuzsanna
a Vegyes Bizottság
magyar tagozatának elnöke

Miroslav Mojžita
a Vegyes Bizottság
szlovák tagozatának elnöke